

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

# ΑΝΩ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

[Χριστουγεννιάτικη]

Έορτή εορτών σήμερα. Χριστούγεννα !...



Της κόρης του Προέδρου της Κοινότητας

‘Η καμπάνες χτυπούσαν χθές βράδυ πιά χαμόσινα στον Έσπερινό, χτυπούσαν και δονούσαν τὸ ψηφὸ τὸ δειλινὸ ἀπὸ χαρά... Χτυποῦσε σὰν καμπάνα κι’ ἡ καρδιά τοῦ Δήμου Τυροδῆμου, ἐπιλοχίου τῶν εὐζώνων, ἐξ Ἀποδοτίας καὶ ἐδῆ Λομπιτινοῦς.

Μεγάλες ἡμέρες εὐτυχίας καὶ γιὰ τοὺς νηστεύσαντας χριστιανοὺς καὶ γιὰ τὸν ἐπιθυμῶσαντα ἐπιλοχίαν.

Σήμερα - αὐριο, ἀναμένεται ὁ πολυπόθητος προδιδασιμὸς τοῦ εἰς ἀνθρωπισσιστὴν τοῦ ἐτάγματος εὐζώνων, ἡ ἀναγγελία ἢ ἐπίσημος σὸ χωριὸ καὶ ἡ τελετὴ τῶν ἀρραβῶνων του μετὰ τῆς ἐπεριλάμπρου Λάμπρου, τῆς κόρης τοῦ Προέδρου καὶ πρωτονοικοκυρῆ τοῦ χωριοῦ !...

Εὐθυμήσατε καὶ μέλψατε λοιπὸν ποιοὶ καὶ χαρῆτε πάντες οἱ εὐζῶνοι καὶ τραγουδήσατε ὄλοι, ὅπως τραγουδοῦσε καὶ ὁ Τυροδῆμος, τὴν παραμονὴν, καθήμενος στὴ λακκάδα τοῦ εὐζωπαλαιοῦ :

Δὲν θέλω ἴγῳ τὰ μῆλα σου  
τὰ πολυμυριώμενα, ἀμάν,  
μόν’ θέλω τὸ — κι’ ἀμάν - ἀμάν !  
μόν’ θέλω τὸ κοριάκι σου,  
τὸ πολυχαιδεύμενο... Ζαμάν !  
Ζαλιάρικο ζαλιάρικο  
ὅταν σὲ συλλογίζομαι...

δὲν μπορεῖ νὰ τὰ καλοθυμηθῆ κανεὶς καὶ ὄλοι αὐτὰ κι’ ἀκόμα περισσό- τερα, μαγειρευμένα καὶ περτωμένα ἀπὸ τὴ Λάμπρου καὶ σερβιωμένα ἀπὸ τὰ χερσὶα τῆς.

—Χριστέ μου καὶ μεγαλοδύναμη !... Χριστέ μου, ποὺ γεννήθηκες ἀληθινὰ γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων !...

Προσεῦθε εἰς τράπεζαν καινὴν, με τῆς πίστεως τὴν δρεξίν...

Προσῆλθον λοιπὸν με τὸν στομάχον σκενὸν καὶ με δρεξίν θηρίου !... Μὲ τὸν στομάχον, λέγομεν, κενόν, ἀλλὰ με τὴν καρδιά πλῆρη...

—Δοξασμένο τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα !... Μέγας εἶσαι, Κύριε, ὁ σήμερον ἐν τῷ σπληαίῳ γεννηθεὶς, καὶ ὄλοι εὐδοκῶνται !...

Καὶ ἔδωκεν ὁ Τυροδῆμος, σταυροκαπθεὶς, τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρεξως τοῦ γεύματος.

Κι’ ἔτρωγε κι’ ἔλεγε, κι’ ἔτρωγε καὶ πάλιν, καὶ κατέτρωγε τὴν Λάμπρου με τὰ μάτια του, ποὺ πηγαίνοντο ἀπὸ χαμηλοβλεπούσα, κατακόκκινη, κρατούσα μεγάλα ταψιά, γεμάτα φαγητά.

—Τὸ βέβαιον εἶνε, ἔλεγε, περιφέρων τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς κατατετασμένης γουρνοπούλας, γιὰ νὰ διαλέξῃ τὸ καλύτερο μεζέ, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οἱ ἀνθρώποις πρὸς ν’ ἀποκαθίσταται νέους, ὅσπερ οἱ ὑποκρινόμενοι !...

Πάτ’ σὺς τὰ τριάντα χρόνια, φέρτε ἀρμ κι’ Ἡσαΐα χόρην !... Δὲν ἔχει ἰπὶ πλέουν !...

—Ὡστε τριάντα χρόνον εἶσθε, κύρ ἐπιλοχία ; ρώτησεν ὁ δάσκαλος

τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἦταν ἐπίσης προσκαλεσμένος σὸ γεῦμα.

—Γκιούστον ! Εἰς τὸ ζενιθ, τούτέστιν, εἰς τὸ ἰσοῦζυγιον !... Μᾶς ἔφαγ’ ὄλους ἢ ὑπερησία !... Κι’ ἂν φαίνεται κι’ καμιά ἀσπρη τρίχα στὰ μουστάκια μου, προνερχετι γιὰτι σπινουροφῶμαι ! Σπινουροφῶμαι, σὰν σὰν ἀνθρώπους φιλότιμος, διὰ τὰ κακῶς κείμενα τῶ Κράτους !... Κι’ ἐν βρῆ ἀδερφέ, νὰ μὴ σπινουοφῶται τινὰς ; ... Τί Κράτους εἶν’ τοῦτο !... Μάϊδε στρατὸν χαμπαϊρῆς, μάϊδε ναυτικὸ, μάϊδε γόητρον, μάϊδε διάουλον !... Ἰντεῦθεν ἢ λαϊκὴ ἢ ἐπανάστασις κι’ ἢ ἄσπρη τρίχες τῆς ἡμέτερας κεφαλῆς !... Εὐτυχῶς ποὺ ἦσθε νέα κυβέρνησις κι’ θὰ μᾶς σώσῃ !... Κι’ ἔτσι, ἰπὶ τοῦ παρόντος, ἀσίως πονοῦμεθα κι’ μὴ ποὺ πᾶνε πρῶτα τὰ ἰθνικά τὰ πρᾶμμα- τα, ἀπουράσισα κι’ ἰγῶ ν’ ἀπουρασταθῶ μετὰ τὸν πειρισποῦδάτοιο ὑποκειμένου, τὸ ὅποιον ὄλοι ποὺλὸ καλὰ γνωρίζετι !...

Καὶ κίτταξε με βλέμμα φλέγον, περιπαθῆς καὶ ρουφηχτόν, τὴν Λάμπρου, ποὺ σερβιόριζε σαλάτα καὶ δρε- κτινά.

—Ἐμ’ ἱακικιδῶς τριάκοντα ἰτῶν, εἶπε πάλιν. Εἰς τῶν κουλουφῶνα, τούτέστιν, τῆς ἡλικίας μ’ !... Προνομείται σήμερον βαθμῶς ἐπιλοχίον, ἱακουλουθεὶ ἀνθρωπισσιστοῦ καὶ φασσι !... Χαίρεται ! τὸν πλάτανον διὰ τὰ πρητέρο... Ἐδεσα τ’ γαϊδαροῦλαι ! κι’ ἱερησά- ζου μετὰ τῆς πριτωιθῆτος οὐζῆτος μ’ !... βέβιος ὅτι ἱπτελέσα τοῦ πρὸς τὴν περικλημένην πατρίδα ἡμέτερον καθῆκον !...

—Καὶ ἄμα γίνετε ἀνθρωπισσιστῆς, κύρ ἐπιλοχία, θὰ παραιτηθῆτε ; τὸν ρώτησε ὁ δάσκαλος καὶ πάλιν. Δὲν θὰ μείνετε σὸ στρατό, νὰ γίνετε καὶ... λιγὰκι στρατηγός ;

—Κι’ οὐ γάμος ;

Ὅτε ὁ δάσκαλος, ὅτε κανένας ἄλλος ἀπάντησε στὴν ἐρώτησι αὐ- ρῆ. Ἡ συμφωνία μετὰ τοῦ Προέ- δρου ἦταν μόλις ἀναγγελθῆ ὁ προ- διδασιμὸς, ἀμέσως ν’ ἀναγγελθῶν καὶ οἱ ἀρραβῶνες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κύ- ριος ἐπιλοχίας εἶχεν εἰσηῖον ὅτι ὁ προδιδασιμὸς θὰ τοῦ ἐκονοπισεῖ τὰ Χριστούγεννα, ἐδόθηκε τὸ γεῦ- μα, γιὰ νὰ ἀναγγελθῶν καὶ τὰ δυὸ εὐτυχῆ γεγονότα κάπως πλεόν παν- γηγυρικὰ. Τώρα, ἂν μετὰ τὸ γάμο, ὁ κ. ἐπιλοχίας ἤθελε νὰ παραμείνῃ στὸν στρατό, ἢ νὰ ἀφοσιωθῆ σὸ σᾶτι του καὶ τὴν οἰκογένειά του, αὐτὸ καὶ ἐνδιέφερον αὐτὸν καὶ κα- νέναν ἄλλον.

Γι’ αὐτὸ κι’ ὁ ἐπιλοχίας συνεπλή- ρωσε τῆς σκέψεως του :

—Μετὰ τὸν προδιδασιμὸν, λέου νὰ ἀφουσιωθῶς ἀρμενιανὸς εἰς τὸν



—Ὡστε μόνον τρι- ἄντα εἶσθε, κύρ ἐπιλο- χία ; ρώτησεν ὁ δά- σκαλος

Γυάλιζεν ὄλοις ὁ Τυροδῆμος σὸ χρυσὸ φῶς τοῦ δύνοντος ἡλίου. Μάτια, μουστάκια ὄλοι μαντέκα, μαλλιά ὄλοι καραμπογιά, κομπᾶκι καὶ λαβὴ τοῦ ξίφους σὰν χρυσά, φέει ὄλοκαίνουργο, τῆς ὄρας, φούντα βα- ρειά, μεταξωτῆ, ἢ ἐπὸρη τοῦ ζωστήρος γυαλισμένη εἰς τὴν διαπασῶν, τσαρούχια κατακόκκινα, τῆς ὄ- ρας, φούντες ἐκόκκαλο ντιπ -κατατίετα καὶ μάγουλα ποὺ βράζανε καὶ κοκκινίζαν ἀπὸ ὄγεια, εὐτυχία καὶ χαρά.

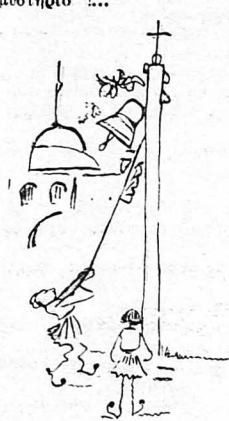
Ἐφροσκοβόλησε τὴ νύχτα ἀπ’ αὐτὸν ἡ ἔκκλησιὰ καὶ ἔλαμψεν ἢ ἐπριβλεπτοῦς ἢ Λάμπρου, μεγαλομάτα, σεμνὴ, ντροπαλὴ καὶ κόκκινη σὰν παταρούνα !...

—Ντάγγ - ντούγγ !... Ντάγγ - ντούγγ !... Ντάγγ - ντάγγ !...

Χτυποῦσαν ἢ καμπάνες, σὰν νὰ τυποῦσαν γι’ αὐ- τὸν, γιὰ τὴ δόξα καὶ τὴν εὐτυχία του, καὶ ἔφεγγεν ὄλοις ὁ λαὸς, ὅπως ἔφεγγε καὶ τὸ πρῶτοπὸ του, καὶ ἔφωλλαν καὶ δόξαζαν με δυνατὴ φωνῆ ὁ δεξιὸς ὁ ψάλλτης, κι’ ὁ ἀριστερός, κι’ ὁ δάσκαλος τῆς Κοινότητος, κι’ ὁ γραμμα- τεὺς καὶ ὄλοι οἱ ἐν τέλει :

Δεῦτε ἀγαλλισώμεθα τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐ Εὐφραθᾶ ἐτοιμάζου, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι ! καὶ εὐπρεπίζεσθε φάτην, Εὐφραίνου Βηθλεέμ, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἐρχεται !...

Στολίζεταν λοιπὸν ὁ Τυροδῆμος, καὶ ἀγαλλία καὶ εὐφραίνεται καὶ πε- τάει ἀπὸ εὐτυχία καὶ εἶνε ἔτοιμος καὶ γιὰ τὸν προδιδασιμὸ καὶ γιὰ τὸ μυστήριον !...



Χτυποῦσαν ἢ καμπάνες...



Ἐνας εὐζῶνος τοῦ ἔφερ’ ἕνα τηλε- γράφημα.



Μετὰ τῆς περιλάμπρου Λάμπρου



Πένθος χύθηκε στο πρόσωπό του...

τουρβάζονται βίον τον ει-  
κογονεϊακόν... 'Αμέμμενους  
πλέον, διά τὰ πρηθέρον,  
θά διατελώ άκραδάντους  
οικογενειάρχης... Θά ύπη-  
ρηφανεύομαι ότι ή σημερινή  
κυβέρνηση' επίλεισφόρησεν  
διά της ήμετέρας προνα-  
υγογής κι θά περιορισθώ  
εις την προϊθάβην του ήτέ-  
ρου τρυφρού ήμίσεως, κα-  
τά τού δη λεγόμενον !..  
'Εξείνη τη στιγμή ένας  
εϊζωνος τού έφερεν ένα τη-  
λεγράμμα.

"Όλοι τόν κίτταξαν με

συγκίνηση.

—'Ο προβιδασμός ! είπαν από μέσα τους.

'Ο έπιλοχίας, βέβαιον γιά την εύτυχή πληροφορία, έστριψε τό  
μοιστάκι του, τό σφουγγίσε με τό χέρι του, άγοπόησε λίγο, γιά νά  
βρασιάνη τους κάδμονόντας, και διάβασε :

—'Αδύνατον προβιδασθήτε. 'Επραξα τά πάντα, αλλά ή ύπηρεσία μένει άνέν-  
δοτος. 'Απεναντίας μάάλιστα άποστρατεύσθε. Διότι σάς πήρε πρό πολλού τό θ-  
ριον της ήλικίας !..

Σός  
Αλαλιγιάνης

'Η γή άν άνοιξε και τόν κατάβη, τό ταψί άν ήταν στόμα άνοιχτό  
γιά νά τόν χάψη, ή γουρνοπούλα άν γινόταν ίσοιργός τών Στρατιωτι-  
κών, δέν θά τόν πάγωνε και δέν θά τόν ξαίρνιζε τόσο πολύ, όσο τό τη-  
λεγράφημα έδειξε.

Πένθος χύθηκε στό πρόσωπό του. 'Εσβυσεν ή χαρά της έορτής...  
Μαύρισαν τά χρώματα, ό ήλιος έθάμπτωσε, ή χαμπάνες έμοιαζαν σάν νά  
χλωπαίνουν νεκρικά και τό τραπέζι στριφογύρισε έμπρός του, γιά μιá  
στιγμή!..

Συνήλθε όμως γρήγορα. 'Αρταξε ένα ποτήρι με κρασί και τό ρού-  
φηξε σάν διψασμένος, σφούγγισε και πάλιν, με την παλάμη, τά μου-  
στάκια του και είπε :

—'Υπουθιτέον διους, ότι ένας έπα-  
ξιωματικός νέους, κατεδιώχθη άπόυ την  
ίπάρατον σημερινήν κυβέρνησιν κι άδι-  
κείται !.. 'Υπουθιτέον ότι ού έπαξιου-  
ματικός αυτός, πρós άποφυγήν παριξη-  
γήσιον, δέν έμ' ίγώ!.. 'Υπουθιτέον ό-  
τι ού έπαξιωματικός ούτους είνε βλαση-  
σημαντους νέους... Τί μέλλον γινέσθαι;  
—'Εν τοιαύτη περιπτώσει!.. θέλησε  
νά ειπή τό δάσκαλος, πού έποφθαλμιούσε  
κι' αυτός την Λάμπρα!..

—Μη βιάζισαι, παρακαλώ ! Τούν λόγον έχει ού προυλαλήσας ! είπε  
θυμωμένος ό έπιλοχίας, 'Υπουθιτέον ότι ό ίπλουχίας, είπαμεν, ούτους  
κατέφωρεν εις την άρμόδιον ίσηρισίαν, ότι διεμαρτυρήθη ίντόνος, ότι...  
—Μά τί λέει ή ύπηρεσία ; ρώτησε ό δάσκαλος και πάλιν.

—Μη βιάζισαι ! Δέν είπαμ τούν λόγον έχ' ού προυλαλήσας ; ... 'Υπου-  
θιτέον, τού λοιπόν, ότ' ή ύπηρεσία άγρόν ήγήρασε... Διότι τίς καλώς  
γνωρίζετε, ή σημερινή κυβέρνηση' τουρβάει περί άλλων !.. Διότι άν ύ-  
φίστατο ή προυκάτοχος κυβέρνηση', δέν θά ίκούφευε πρós τά δίκαια  
παράτονα ίνός ίπλέκτου μέλους τού στρατού κι μάάλιστα τού γυναιού  
σώματος τούν υζόνων !.. 'Αλλά ή σημερινή κυβέρνηση' μάδε δίκην  
χαμπάρτζ, μάδε καθήκον, αλλά παραγκωνίς' τους στόλους τού στρα-  
τεύματος κι μής μαραιν' άδιαιπτώτους !.. Τί μέλλον, λοιπόν, γινέσθαι,  
άφου τοιαύτην έχουμεν κυβέρνησιν ; ... Κυβέρνησιν άδικον, καταμπί ;  
Κυβέρνησιν μη σιδημένην τού γήητρον κι τού δίκαιον τού ύποταμον-  
μένου, υπουθιτέον !.. Μήπως ού ύποταμονόμενος δέν πρέτ' ν' άποικα-  
τασταθθ, νυμφευόμενος τού πριταθές έτερόν του ήμισυ ; ...

Τά είπε αυτά και κίτταξε τους συμπεθέρους.  
'Όλοι είχαν σκυμμένα τά κεφάλια και σκνθρωπά τά πρόσω-  
πα... 'Ηταν πλέον φανερόν πός άφου ό προβιδασμός δέν έ-  
γινε, και τό συνοικέσιο, κατά συνέπειαν, έθεωρείτο διαλυμέ-  
νον !..

Αυτό τό κατάλαβε άμέσως ό έπιλοχίας και φώναξε :  
—'Τί κυβέρνηση' είνε αυτή, πικραλω, πού μι θέτ' βιαιούς ίν  
άποστρατεί, ίνώ ίγώ ήσθάνομαι καλώς έχοντα κι καλώς  
ύπάρχοντα τό σωματικά μου προυτηρήματα ; ... Είνε δίκην  
νά τιματίσιον ίγώ τού στάδιόν μου τόσον άδίκους ; Είνε δι-  
κην, πικραλω, νά μη γίνου  
εύάμορστων ζευγών, γιατί μι  
καταδιώκ' ή ίσχύουσα πολιτι-  
κή ; ... Δέν είμαι μαθές, ορφαί-  
ους, διακούς, ίπρωτής εις τούς  
συζυγικόν βίον, με φρόνημα ί-  
ροντικόν μέγχι τρίτου ούρανού ;  
Τότις ; ... Είνε ή όχ' βιαοπρα-  
γία αυτή της κυβέρνησεως κατά  
τού ίαντού μου ; ... Κατά τού  
μέλλοντός μ' κι κατά τού έρω-  
τός μ' ; ... Κυβέρνηση', σ' λέει !  
Μην κάμω κατά κάτ' κατά τ'ν  
'Αθίνα κι την κατακρουγγή-  
σον !..



—'Ιπακουλουθει βαθμός άν-  
θυπασπιστού !..



Προσέλθετε εις τράπεζαν καινήν...

«έπαξιωματικός», είδε στό ταψί τό γουρνοπούλο, οδοφνημένο, ξερο-  
πυλωμένο, σάν καλονημένο φύλλο μπαζλαβά, άχνίζον, όρεκτικό και προ-  
κλητικό, σάν νύμφη λαχταριστή επί νυφικής παστάδος, καλοστολιμέ-  
νη και καθαρή, σάν γάμοσ τού στομαχού και τού λάργγγος. Και γρού-  
ζοντας, είπε στόν παρακαθήμενο ύποδεκαένα Κακαθιά, τόν όποιον έ-  
παιρνε ως ύπασπιστήν πάντοτε μαζί του :  
—Αί, τί νά γίνη, χάθρη πού χάθρη τού συνοικέσιον, δέν πριμα-  
ΰσεις, κάνε, κανένα μιζέ, ούδ' Κακαθιά, άπόυ εκείνη ίζει τη γουρνο-  
πούλα, γιά νά σάς ύψηθώ κι ίγώ καλές γιορτές ; ...  
Και συμπλήρωσε, άναστενάδας :  
—Κι τού χρόν', πιδιά !.. Καλά Χριστούγεννα κι' οούτι ίέξαστους ίπ-  
θυμοσιν !..

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

'Ο βασιλεύς της 'Αγγλίας Γεώργιος Α' ταξίδευε κάποτε στην 'Όλ-  
λανδία. Περνώνας μιá μέρα με τόν ύπασπιστή του από ένα  
χωριό, κάθισαν σ' ένα μικρό εστιατόριο και παράγγειλαν δυό  
αυγά γιά νά προγευματίσουν.

- Όταν έφαγαν, ζήτησαν τόν λογαριασμό.
- Πόσο κάνουν τά δυό αυγά ; ρώτησε ό ύπασπιστής.
- Διακόσια φλορίνια ! απάντησε ή Ξενοδόχισσα.
- Πόσα είπατε ;
- Διακόσια φλορίνια.
- 'Εκατό φλορίνια κάθε αυγό ; ...
- Μάλιστα

—Τόσο σπάνια λοιπόν γε-  
νούν εδώ ή ζώττες κι' είνε τόσο  
άκριβά τ' αυγά ; έρώτησεν ό  
βασιλεύς.

—'Η ζώττες γεννούν τακτι-  
κά. Μεγαλειότατε, στό χωριό  
μας, απάντησε χωρίς διόλον  
νά τά χάση ή Ξενοδόχισσα,  
μόνο ό βασιλιάδες περνούν  
σπάνια...  
—'Ο Γεώργιος Α' έγέλασε  
γιά την έξιστην απάντησι της  
χωρικής κι' ελήφρωσε τά δια-  
κόσια φλορίνια.



Εις τούν τουρβάζονται βίον  
τούν οικογενειακόν !..

'Ο Χριστός, πού σάν  
σήμερα γεννήθηκε...